

PRAVO NA SNIMANJE OKUPLJANJA

Autorka:

Dunja Tasić

Beogradski
centar za
bezbednosnu
politiku

Ovaj tekst je deo zajedničkih napora Centra za istraživanje, transparentnost i odgovornost (CRTA), Nacionalne koalicije za decentralizaciju (NKD), Beogradskog centra za bezbednosnu politiku (BCBP) i Partnera za demokratske promene da podstaknu veće učestvovanje građana u odlučivanju kroz projekat „Građani imaju moć” koji podržava Američka agencija za međunarodni razvoj (USAID). Stavovi izraženi u tekstu isključivo su stavovi autorke i ne odražavaju stavove USAID-a.

Beogradski
centar za
bezbednosnu
politiku

Pravo na snimanje okupljanja

Izdavač:

Beogradski centar za bezbednosnu politiku

Đure Jakšića 6/5, Beograd

Tel: 011 3287 226

Imejl: office@bezbednost.org

www.bezbednost.org

Autorka:

Dunja Tasić

Urednik:

Predrag Petrović

Dizajn i prelom:

DTP Studio

Tiraž: 300

ISBN 978-86-6237-164-5

Beograd, avgust 2019

Pravo na snimanje okupljanja

Cilj ovog teksta je da vam objasni da li i na koji način imate pravo da snimate službena i privatna lica na protestima, građanskim akcijama i drugim javnim skupovima, kao i u situacijama poput prinudnih izvršenja od strane privatnih izvršitelja na terenu i slično.

Takođe, ovde ćemo vam ukazati i na okolnosti na koje je prilikom snimanja potrebno obratiti pažnju i upozoriti vas na eventualne pravne posledice takvog snimanja i njihovog kasnijeg objavljivanja.

Javno i privatno okupljanje

Za pravno dozvoljeno snimanje od značaja može biti i okolnost da li se takvo snimanje vrši na javnom ili na privatnom skupu, ali je ponekad u praksi teško povući jasnu liniju između toga šta se smatra javnim, a šta privatnim skupom.

Na primer, jasno nam je da je proslava nečijeg rođendana privatni, a masovni građanski protest na ulici javni skup. Međutim, da li se javnim skupom može smatrati okupljanje komšija ispred stana dužnika kojem privatni izvršitelj upravo pleni stan?

Prema Zakonu o javnom okupljanju¹, javnim okupljanjem se smatra **okupljanje više od 20 lica radi izražavanja, ostvarivanja ili promovisanja državnih, političkih, socijalnih ili nacionalnih uverenja i ciljeva, drugih sloboda i prava u demokratskom društvu, ali i drugi oblici okupljanja kojima je svrha ostvarivanje verskih, kulturnih, humanitarnih, sportskih, zabavnih i drugih interesa**. *Mesto okupljanja* je, po zakonu, svaki prostor koji je bez uslova ili pod istim uslovima, dostupan individualno neodređenom broju lica (to, pritom, može da bude otvoreni prostor poput ulice, trga ili slično, ali i zatvoreni prostor u kome se vrši okupljanje i u koji se može ući ili izaći samo na za to označenom mestu).

U skladu sa zakonskom definicijom, jasno je da kada izađete na ulicu ili neki javni prostor, vi ste na javnom mestu. Mestom okupljanja se, u smislu gore navedene zakonske definicije, mogu smatrati i zatvoreni prostori poput sportskih stadiona, na primer. Isto tako, smatramo da se, u redovnim okolnostima, unutrašnjost stambene zgrade takođe smatra privatnim prostorom, međutim, ukoliko se u zgradi okupe komšije, aktivisti i novinari radi izveštavanja o nekom događaju (na primer, radi sprečavanja izvršitelja da dužniku zapleni stan), takav skup u unutrašnjost stambene zgrade se ipak, u ovoj specifičnoj okolnosti, po našem mišljenju može smatrati javnim skupom.

Zakonsko regulisanje snimanja aktera skupova i objavljivanja snimaka

Na pitanje da li vam je dozvoljeno da snimate aktere skupova i da takve snimke objavljujete, ne postoji uniforman i egzaktni odgovor, već on zavisi od brojnih okolnosti – da li se,

1 Zakon o javnom okupljanju (Sl. glasnik RS br. 6/2016)

na primer, radi o privatnom ili javnom skupu, koju kategoriju lica snimate, da li imate pravni osnov za takvo snimanje itd. Ovaj priručnik ima za cilj da vam, pored tumačenja i nabiranja relevantnih zakonskih normi, pomogne da i sami u konkretnom slučaju procenite da li je uopšte potrebno da sačinite konkretan snimak, na koji način trebate da snimate, te da li vam je takvo snimanje dozvoljeno ili ne.

Više naših zakona se na segmentiran način bavi ovim pitanjem, pa je potrebno da se, prilikom tumačenja dozvoljenosti snimanja i objavljivanja, u obzir uzmu relevantne odredbe svih ovih zakona i to:

- 1) Zakona o javnom informisanju i medijima², koji, između ostalog, reguliše dozvoljenost objavljivanja audio i/ili vizuelnih sadržaja (član 82. Zakona);
- 2) Zakon o zaštiti podataka o ličnosti³, koji reguliše dozvoljenost obrade podataka o ličnosti i pravni osnov takve obrade, imajući u vidu da se snimanje nečijeg lika i/ili glasa smatra obradom podataka o ličnosti;
- 3) Krivični zakonik⁴, koji propisuje krivična dela koja mogu biti od značaja za ovu temu a to su: sprečavanje službenog lica u vršenju službene radnje (član 322. Krivičnog zakonika) i neovlašćeno prisluškivanje i snimanje (član 143. Krivičnog zakonika);
- 4) Zakon o policiji⁵, koji, između ostalog, propisuje situacije u kojima policijski službenik ima pravo da zabrani snimanje mesta događaja (član 99. Zakona);
- 5) Zakon o komunalnoj policiji⁶ koji, između ostalog, propisuje prekršajnu odgovornost za radnju ometanja ili sprečavanja komunalnog policajca u obavljanju svojih poslova (član 43. Zakona);
- 6) Zakon o javnom redu i miru⁷, koji, između ostalog, propisuje krivično delo ometanja službenog lica u vršenju službene dužnosti (član 23. Zakona).

Dozvoljenost snimanja na javnim i na privatnim skupovima

Naše je mišljenje da je **snimanje učesnika javnog skupa** načelno dozvoljeno, nezavisno o kojoj se kategoriji lica radi (o civilnom stanovništvu, policiji, pripadnicima privatnog obezbeđenja ili nekoj trećoj kategoriji lica).

2 Zakon o javnom informisanju i medijima ("Sl. glasnik RS", br. 83/2014, 58/2015 i 12/2016 - autentično tumačenje)

3 Zakon o zaštiti podataka o ličnosti ("Sl. glasnik RS", br. 87/2018)

4 Krivični zakonik ("Sl. glasnik RS", br. 85/2005, 88/2005 - ispr., 107/2005 - ispr., 72/2009, 111/2009, 121/2012, 104/2013, 108/2014 i 94/2016)

5 Zakon o policiji ("Sl. glasnik RS", br. 6/2016, 24/2018 i 87/2018)

6 Zakon o komunalnoj policiji ("Sl. glasnik RS", br. 51/2009)

7 Zakon o javnom redu i miru ("Sl. glasnik RS", br. 6/2016 i 24/2018)

Sa druge strane, **snimanje učesnika privatnih skupova** (na primer, nečija proslava rođendana ili diplomiranja) nije dozvoljeno bez pristanka aktera takvog skupa.

Međutim, **postoje privatni skupovi koje je dozvoljeno snimati i takve snimke objavljivati i bez pristanka aktera skupa** ali u skladu skladu sa izuzecima koji su propisani u članu 82 Zakona o javnom informisanju i medijima.

Član 82. Zakona o javnom informisanju i medijima propisuje da je **dozvoljeno objavljivanje audio-vizuelnog zapisa lica bez pristanka tog lica, ali samo ukoliko interes javnosti da se upozna sa takvim zapisom preteže u odnosu na interes da se spreči objavljivanje** (nezavisno od toga da li se radi o privatnim ili javnim skupovima) i to u sledećim situacijama:

- **ako se radi o zapisu s javnog skupa** ili ako se zapis odnosi na mnoštvo likova ili glasova (navijača, koncertne publike, demonstranata, uličnih prolaznika i sl. – ovim izuzetkom Zakon jasno staje na stanovište da je dozvoljeno objavljivanje snimaka sa javnog skupa, kao i da je dozvoljeno objavljivanje snimaka lica učesnika skupova poput demonstracija, fudbalskih utakmica i slično, bez pristanka lica koja se nalaze na snimku).
- **ako se zapis odnosi na ličnost, pojavu ili događaj koji je od interesa za javnost**, posebno ako se odnosi na nosioca javne ili političke funkcije, a objavljivanje zapisa je u interesu nacionalne bezbednosti, javne sigurnosti ili ekonomske dobrobiti zemlje, radi sprečavanja nereda ili zločina, zaštite zdravlja ili morala, ili **zaštite prava i sloboda drugih** (Zakon ovim izuzetkom staje na stanovište da je dozvoljeno objavljivanje zapisa bez pristanka snimanih lica radi sprečavanja nereda, zločina, zaštite prava i sloboda drugih itd - na primer, ulaznje u stambenu zgradu radi snimanja zaplene stana dužniku od strane privatnog izvršitelja može biti dozvoljeno ukoliko snimatelj smatra da time može zaštititi prava i slobode izvršnog dužnika, nezavisno od toga da li neko tumači ovakvo okupljanje kao javno ili nejavno);
- ako je bilo koje lice svojim javnim izjavama, odnosno ponašanjem u privatnom, porodičnom ili profesionalnom životu privuklo pažnju javnosti i na taj način dalo povoda za objavljivanje informacije, odnosno zapisa;
- ako je objavljivanje potrebno radi **upozorenja na opasnost** (sprečavanje zarazne bolesti, pronalaženje nestalog lica, sprečavanja prevare i sl.);
- u drugim slučajevima navedenim u članu 82, koji nisu relevantni za ovaj priručnik.

Kao što možemo videti, **manevarski prostor za pravno dozvoljeno snimanje lica na javnim, pa u određenim situacijama i nejavnim skupovima, je prilično širok.**

Snimanje na javnim i privatnim skupovima kao obrada podataka o ličnosti

Snimanje nečijeg lika ili glasa se smatra jednom od mnogobrojnih **radnji obrade podataka o ličnosti** u smislu novousvojenog Zakona o zaštiti podataka o ličnosti (ZZPL). Ovaj zakon je

usvojen u novembru 2018. godine ali sa odloženom primenom, pa će početi da se primenjuje od avgusta 2019. godine, ali se svakako i taj momenat bliži.

Javni skupovi

U skladu sa ZZPL-om, da bi neko mogao da obrađuje tuđe podatke o ličnosti na javnim skupovima (u ovom slučaju snima nečiji lik i/ili glas), **potrebno je da to radi na osnovu jednog od zakonom propisanih pravnih osnova**. Jedan od takvih pravnih osnova je i tzv. *legitimni interes*. Ukoliko, dakle, aktivista koji sačinjava snimak ima legitimni interes da sačini takav snimak, onda je njemu dozvoljena takva vrsta obrade ličnih podataka. Legitimni interes aktiviste koji sačinjava snimak, na primer, može biti ispunjenje interesa javnosti da bude obavještena o nekom značajnom događaju ili pojavi. U ovom slučaju se, međutim, prilikom snimanja ipak **mora voditi računa da se snimanje vrši na način na koji se naročito ne ugrožava pravo na privatnost građana**, što snimatelj mora proceniti u svakom konkretnom slučaju. Ovo praktično znači da bi snimatelj trebalo da snima samo ono što je neophodno, da izbegava snimanje maloletnih lica, da ne snima osobu u krupnom planu ukoliko to nije zaista potrebno i slično.

Privatni skupovi

Ukoliko snimatelj želi da snimi neki događaj koji se smatra privatnim, ipak bi trebao da za to obezbedi pristanak lica koja se snimaju, ukoliko je to moguće u skladu sa objektivnim okolnostima. Ukoliko to ipak nije moguće, snimatelju ostaje da se poziva na gore pomenuti legitimni interes i navedene situacije iz člana 82. Zakona o javnom informisanju i medijima u kojima je objavljivanje snimaka dozvoljeno bez pristanka lica, ali bi u tim slučajevima trebao da posebno vodi računa da takvo snimanje što manje zadire u privatnost lica koja se snimaju.

Snimanje službenih lica i snimanje civilnog stanovništva

Kada je u pitanju snimanje službenih lica poput pripadnika policije, komunalne policije i BIA, sa jedne, i civilnog stanovništva sa druge strane, smatramo da bi ipak trebalo biti oprezniji prilikom snimanja civilnog stanovništva i **snimati ih na način kojim se najmanje zadire u njihovu privatnost**. Naravno, snimatelj mora voditi računa i o tome da li se radi o javnom ili privatnom skupu – ukoliko je skup javni, sloboda snimatelja prilikom sačinjavanja audio/ vizuelnog zapisa je daleko veća.

Što se pripadnika policije, komunalne policije i BIA tiče, **ne postoji zakon koji eksplicitno zabranjuje njihovo snimanje u vršenju službene dužnosti**.

Zakon o javnom redu i miru u članu 23 zabranjuje **ometanje službenog lica u vršenju službene dužnosti**, te propisuje da će se kaznom zatvora od šest meseci do dve godine kazniti onaj ko pretpredaje da će napasti, pokušati da napadne, napadne ili na drugi način ometa službeno lice u vršenju službene dužnosti. Deo zakonske formulacije *'ili na drugi način ometa službeno lice'*

može da se tumači veoma ekstenzivno, pa je najbolje da se snimanje službenog lica vrši na način koji ga ne ometa u vršenju dužnosti, uz minimalnu interakciju snimatelja i službenog lica ili, još bolje, **bez interakcije i na određenoj fizičkoj udaljenosti**.

Krivični zakonik u članu 322. zabranjuje **sprečavanje službenog lica u vršenju dužnosti silom ili pretnjom**, pod pretnjom kaznom zatvora, te u i ovom smislu važi gornji savet (da se snimanje vrši bez interakcije i na određenoj fizičkoj udaljenosti), ali će, po svoj prilici, aktivisti-snimatelji biti češće u opasnosti da se ostvari biće krivičnog dela iz gore pomenutog člana 23. Zakona o javnom redu i miru, jer se za izvršenje krivičnog dela iz člana 322. Krivičnog zakonika zahteva da snimatelj upotrebi silu ili pretnju i tako spreči službeno lice da vrši svoju službenu dužnost, što je daleko manje verovatno.

Takođe, Zakon o komunalnoj policiji propisuje da će se za prekršaj novčanom kaznom u rasponu od 10.000 do 50.000 RSD ukoliko ometa ili sprečava komunalnog policajca u obavljanju poslova komunalne policije, i pritom ne mora da koristi silu i pretnju kao u slučaju krivičnog dela sprečavanja službenog lica u vršenju dužnosti koje je propisano Krivičnim zakonikom. Budući da je pojam 'ometanja' komunalnog policajca podložan interpretaciji, i u ovom slučaju bi snimanje trebalo da se vrši sa odgovarajuće razdaljine i bez fizičkog kontakta.

Krivični zakonik u članu 143. propisuje još i krivično delo neovlašćenog prisluškivanja i snimanja, ali je ovde intencija zakonodavca da generalno zaštiti privatnost građana, a naročito u odnosu na službena lica, a ne obrnuto.

Zakon o policiji u članu 99. pripisuje da je **policijski službenik ovlašćen da zabrani snimanje mesta događaja, ali samo radi zaštite žrtava krivičnog dela, oštećenih zbog prekršaja i u cilju zaštite interesa postupka**. Ovlašćenje policije da zabrani snimanje je, dakle, **izuzetak**, koji se praktično odnosi na situacije povezane sa sprečavanjem izvršenja i otkrivanjem učinioca i okolnosti vezanih za izvršenje krivičnog dela ili prekršaja.

Budući da član 20a Zakona o Bezbednosno-informativnoj agenciji propisuje da se na prava, dužnosti i odgovornosti pripadnika BIA shodno primenjuju odredbe koje važe za pripadnike policije, član 99. Zakona o policiji se primenjuje i na pripadnike BIA, i to u smislu da i pripadnici BIA imaju pravo da zabrane snimanje mesta događaja radi zaštite žrtava krivičnog dela, oštećenih zbog prekršaja i u cilju zaštite interesa postupka. Dakle, ni pripadnici BIA, kao ni policija, nemaju pravo da zabrane snimanje mesta događaja osim u navedenim izuzecima.

Samim tim, rad službenih lica poput pripadnika policije, komunalne policije, BIA bi trebalo da bude podložan kontroli građanstva, a snimanje njihovog postupanja u vršenju službene dužnosti jeste vid takve kontrole. Snimanje službenih lica na javnom mestu je dozvoljeno na način koji ih ne ometa u vršenju službene dužnosti, pre svega zbog opravdanog interesa javnosti da bude upoznata sa njihovim radom.

Privatno obezbeđenje

Pripadnike privatnog obezbeđenja možete snimati na javnim skupovima, međutim, ukoliko ih snimate na privatnom mestu koje oni obezbeđuju, morate voditi računa o nekoliko okolnosti.

Najpre, potrebno je da sebi postavite pitanje – da li je snimanje pripadnika privatnog obezbeđenja na privatnom mestu uopšte potrebno za ostvarenje svrhe snimanja? Ukoliko je odgovor odričan, onda ih nemojte snimati. Ukoliko ih, pak, morate usnimiti, savetujemo da 'blurujete' njihova lica, tako da se lica na snimku ne mogu identifikovati.

Ukoliko vam je iz nekog razloga neophodno da se na snimku pripadnici privatnog obezbeđenja učine prepoznatljivim, potrebno je da procenite da li je ostvaren neki od izuzetaka iz člana 82. Zakona o javnom informisanju koji se odnosi na objavljivanje snimaka bez pristanka lica koji se na njemu nalaze (na primer, snimak se odnosi na ličnost, pojavu ili događaj koji je od interesa za javnosti ili se odnosi na nosioca javne ili političke funkcije, a objavljivanje zapisa je u interesu nacionalne bezbednosti, javne sigurnosti ili ekonomske dobrobiti zemlje, radi sprečavanja nereda ili zločina, zaštite zdravlja ili morala, ili zaštite prava i sloboda drugih, ili neki drugi izuzetak), kao i snimanje vršiti na način koji, u skladu sa objektivnim okolnostima najmanje zadire u privatnost lica iz privatnog obezbeđenja.

Problemi sa snimanjem policije i pripadnika BIA u praksi i vaša prava

Iako snimanje policije/komunalne policije i pripadnika BIA u Srbiji u vršenju službene dužnosti nije zabranjeno, bili smo svedoci situacije u kojoj je protiv lica koje je snimalo pripadnika komunalne policije prilikom hapšenja građanke podneta krivična prijava za 'neovlašćeno snimanje' pripadnika komunalne policije. Takođe, pripadnici policije i BIA često negoduju kada primete da su snimani.

Nikada nećete moći da sprečite nekog da protiv vas u ovim situacijama podnese krivičnu prijavu, ali šanse da zaista i budete osuđeni za krivično delo ometanja službenog lica u vršenju službene dužnosti, odnosno sprečavanja službenog lica u vršenju dužnosti ili krivično delo neovlašćenog prislušivanja i snimanja su male.

Takođe, ukoliko se policajac/pripadnik BIA koga ste snimili u vršenju službene dužnosti obrati Povereniku za zaštitu podataka o ličnosti ili sudu zbog eventualnog kršenja Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, šanse da u vezi sa eventualnim neovlašćenim snimanjem kao nedozvoljenom obradom podataka o ličnosti trpите bilo kakve pravne posledice su male, naročito što nam nisu poznati slični slučajevi u kojima je Poverenik pokretao postupke. Štaviše, bivši Poverenik, g. Rodoljub Šabić, je svojevremeno izjavio da snimanje pripadnika policije smatra dozvoljenim. Naravno, ovo pod uslovom da ste snimanje vršili na neinvanzivan način, samo da biste ostvarili svrhu snimanja.

U slučaju da vam policajac kojeg snimate prilikom vršenja službene dužnosti preti ili se na drugi način ponaša neprimereno, uvek se možete obratiti Zaštitniku građana, koji ima obavezu

da vas zaštiti od samovolje i nezakonitog ponašanja državnih organa, pa i policije. Ukoliko policajac tom prilikom izvrši krivično delo, uvek protiv njega možete podneti krivičnu prijavu, a u parničnom postupku zahtevati i naknadu štete ukoliko ste je pretrpeli.

Takođe, protiv policijskog službenika za kojeg smatrate da je povredio neko vaše pravo možete podneti pritužbu u roku od 30 dana od dana kada je došlo do navodne povrede, a rukovodilac organizacione jedinice u kojoj radi lice na čiji ste rad podneli pritužbu ima obavezu da vas obavesti o pokretanju pritužbenog postupka i pozove na razgovor u roku od 15 dana od prijema pritužbe⁸.

Ukoliko policajac od vas prilikom snimanja zatraži da mu predate uređaj kojim snimate, možete mu tražiti da vam saopšti po kom osnovu vam oduzima predmet, da li ste osumnjičeni i za koje krivično delo, kao i da li će vam, i kada, biti izdata potvrda o privremeno oduzetim predmetima u skladu sa Zakonikom o krivičnom postupku⁹. Ukoliko vam policajac saopšti da ste osumnjičeni za neko krivično delo i liši vas slobode, može od vas tražiti i da mu predate uređaj koji ste koristili za snimanje, što vi u suštini morate uraditi. Ukoliko ste za snimanje koristili mobilni telefon koji vam policajac oduzme, savetujemo da ga držite zaključanim i da policajcu koji želi da vam ga oduzme ne dajete šifru – šifru mu možete ukucati vi i to samo u svrhu dolaženja do spornog snimka, ali policajac nema pravo da vam obriše sačinjeni snimak.

Međutim, ako vam policajac traži da mu predate mobilni telefon i drugi uređaj a nije vam rečeno da ste osumnjičeni i nisu vam predočena vaša prava od strane policajca, niste dužni da mu predate traženi predmet.

Snimanje policije u uporednoj praksi

Snimanje policajaca u vršenju službene dužnosti se ispostavilo kao problematično u praksi EU zemalja i SAD-a. Naime, iako je u zemljama poput Belgije, Engleske i Francuske zakonima dozvoljeno snimanje policije u vršenju službene dužnosti, postoje slučajevi u kojima su video i drugi materijali nastali na javnim protestima zaplenjivani od strane pripadnika policije, pa čak i novinari hapšeni zbog snimanja pripadnika policije¹⁰. Ovo znači da je situacija slična kao i kod nas – zakon je jedno, a ono što se dešava na ulicama i u praksi može da bude sasvim druga stvar¹¹.

Takođe postoje i EU zemlje poput Španije i Holandije, koje su donele zakone kojima zabranjuju nedozvoljeno snimanje pripadnika policije. Sa druge strane, u Ukrajini je 2017. godine usvojen nacrt zakona kojim je predviđano obavezno snimanje policije u toku policijskih provera i racija, kako bi se osiguralo da policija poštuje prava građana u istražnim fazama krivičnog postupka.

8 Detaljnije o načinu podnošenja pritužbe protiv rada policijskog službenika na: <http://prezentacije.mup.gov.rs/sukp/pritužbe.html>

9 Zakonik o krivičnom postupku ("Sl. glasnik RS", br. 72/2011, 101/2011, 121/2012, 32/2013, 45/2013 i 55/2014)

10 <https://www.liberties.eu/en/news/intimidations-police-press-ttip/5708>

11 <https://www.opensocietyfoundations.org/voices/caught-film-what-law-says-about-filming-police-europe>

Zaključci i preporuke

Potrebno je razumeti da ne postoji crno-beli odgovor na pitanje kada i koga možete snimati, jer on zavisi ne samo od okolnosti slučaja, nego i od konkretnog tumačenja organa nadležnog za vođenje postupka koji bude eventualno pokrenut protiv snimatelja zbog sačinjavanja i objavljivanja snimka.

Potrebno je najpre se zapitati, zašto snimate i da li je to neophodno, jer svako snimanje, bilo dozvoljeno ili ne, zadire u nečiju privatnost. Bitno je, dakle, voditi se načelom minimizacije – snimati samo ono što je neophodno za ostvarenje svrhe snimka, vodeći računa da se time minimalno zadire u pravo na privatnost lica koje je predmet snimanja (na pr. izbegavati krupne kadrove ukoliko nije neophodno, snimati sa distance, 'blurovati' lica osoba čiji je identitet irelevantan za ostvarenje svrhe snimka itd.)

Na osnovu gore citiranih zakonskih odredbi, dolazimo do sledećih zaključaka:

- dozvoljeno je snimanje aktera na javnim skupovima, bilo da se radi o civilnom stanovništvu ili o službenim licima, s tim što je potrebno izbegavati snimanje koje bespotrebno ugrožava privatnost učesnika skupa;
- službena lica se mogu snimati u vršenju službene dužnosti i na javnim ali i na nejavnim skupovima, ali samo na način koji ih ne ometa u vršenju službene dužnosti, tako da je potrebno snimati bez kontakta i interakcije, sa potrebne distance, osim ukoliko isti nisu neophodni;
- pripadnici policije i BIA mogu vas sprečiti da snimate u slučaju da je to potrebno radi zaštite žrtava krivičnog dela, oštećenih zbog prekršaja i u cilju zaštite interesa postupka;
- ukoliko snimate privatni skup na kojem su prisutna civilna lica, probajte da obezbedite saglasnost aktera za snimanje, a ukoliko to nije moguće, procenite da li možete da se pozovete na neki od izuzetaka iz člana 82. Zakona o javnom informisanju i medijima, i da razmislite koji je vaš legitimni interes za sačinjavanje i objavljivanje snimka, te da li, po vašem mišljenju, taj legitimni interes preteže nad privatnošću lica koje se snima. Ukoliko je odgovor da, snimanje je dozvoljeno.
- ukoliko morate snimiti pripadnike privatnog obezbeđenja na privatnom mestu, upotrebite tehničke mere da 'blurujete' njihova lica, a ukoliko to nije u skladu sa svrhom snimka, snimajte ih na način koji najmanje zadire u njihovu privatnosti i procenite da li je ispunjen neki od izuzetaka iz člana 82. Zakona o javnom informisanju. Ukoliko jeste, postoje jaki pravni argumenti da se takav snimak objavi.

O autorki

Dunja Tasić je diplomirala na Pravnom fakultetu Univerziteta u Beogradu i upisana je u Advokatsku komoru Beograda kao advokat. Specijalizovana je u nekoliko oblasti prava počev od prava privatnosti i zaštite podataka o ličnosti, korporativnog, ugovornog, medijskog i prava intelektualne svojine. Deo je CyberAvocado pravnog tima gde je fokusirana na implementaciju propisa o zaštiti podataka o ličnosti i savetovanje IT startapa u oblastima privatnosti, korporativnog upravljanja i zaštiti intelektualne svojine.